

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Міжнародна науково-технічна конференція

Матеріали конференції

РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВОСТІ
ТА СУСПІЛЬСТВА

Том 2

Кривий Ріг - 2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Міжнародна науково-технічна конференція

М а т е р і а л и к о н ф е р е н ц і ї

РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВОСТІ
ТА СУСПІЛЬСТВА

Т о м 2

Кривий Ріг- 2016

ББК 74.58(94.3)
УДК 378(082)
С 76

Редакційна колегія: Ступнік М.І., д-р техн. наук, проф. (відповідальний редактор);
Моркун В.С., д-р техн. наук, проф. (заступник відповідального редактора);
Дороніна Т.О. д-р пед. наук, доц.;
Стецкевич В.В., д-р іст. наук, проф.;
Колоїз Ж.В., д-р філол. наук, проф.;
Міненко П.О. д-р фіз.-мат. наук, проф.;
Стригунов В.І. канд. біол. наук, доц.;
Шрамко Я.В. д-р філософ. наук, проф.;
Шелевицький І.В., д-р техн. наук, проф.;
Щербина В.Г., канд. пед. наук, доц.

..

Адреса редакції: 50002,
Кривий Ріг, вул. Пушкіна, 44.
Криворізький національний
університет. Тел. 26 24 07.

Редакційна колегія не несе відповідальності за авторські оцінки, добір та викладення фактів у матеріалах, які надійшли до редакції і наведені у випуску та друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

Секція 14 Проблеми педагогіки	2
Секція 15 Філософсько-методологічні та соціально-політичні аспекти сталого розвитку	69
Секція 16 Історія та історичні дослідження	79
Секція 17 Філологія	111
Секція 18 Природничі науки	121
Секція 19 Фізико-математичні праці	144
Секція 20 Мистецтво й мистецтвознавство	159

і найважливішу виражальну функцію, яка активно впливає на художню образність творів, викликаючи відповідні емоції та естетичні почуття.

Слід використовувати у своїй роботі закони контрасту (тепле-холодне, світле-темне, тонке-товсте, та ін.) правила гармонії кольорів (кольорове коло, взаємно-додаткові кольори), психофізичні властивості кольору.

Роботу починають з постановки натюрморту, а саме, визначаємо пропорції постановки (ширина, висота) потім визначаємо пропорції окремо кожного предмета натюрморту (загальна ширина, висота) визначаємо, на якій відстані вони знаходяться одне від одного. Вивчаємо характер та ритми складок драпировок. Визначаємо колорит постановки, світлотіньові відношення.

Слід практично вивчити явище кольорового контраста (наприклад: постановка складається з предметів червоних тонів на зеленому фоні, це є взаємно-додаткові кольори – тобто цей кольоровий контраст є гармонійним).

У роботі над композицією натюрморту, треба враховувати явище одночастного контрасту кольорів, тобто колір глечика буде впливати на колір драпіювання, а колір драпіювання буде впливати на колір глечика. Оранжевий глечик буде здаватись червоно-оранжевим на синьому фоні, а синій фон буде здаватись синьо-фіолетовим. Після вивчення постановки натюрморту, виконується етюд натюрморту у кольорі.

Після виконання підготовчого малюнка олівцем, ведеться покриття великих кольорових ділянок натюрморту. Які мають визначальне значення, щодо ділянок натюрморту загального кольорового рішення, потім наносять напівтони і особисті тіні, рефлекси та падаючі тіні.

Передача теплих і холодних тонів у кольорових відношеннях – одна з найважливіших задач живопису. Ця задача вирішується послідовним накладенням мазків холодних і теплих відтінків у залежності від забарвлення і характеру поверхні предмета, умов освітлення, а також співвідношенням прозорих ділянок живопису з ділянками щільних, насичених фарбових сумішей. Також застосовується техніка письма по вогкому, коли на свіжий шар кольору накладають більш темні тони. Можна писати таким чином, щоб суміжні кольори зливались одне з одним ще до висихання, складаючи завдяки м'яким переходам тонкі й красиві кольорові градації.

Отже, ми виконали підготовчий малюнок натюрморту, намітили градації світлотіні на кожному предметі, тепер приступаємо до виконання живопису.

Висновки та напрямок подальших досліджень. Виходячи з цього, особливої ваги набуває художньо-педагогічний діалог між студентом і викладачем, як основа передачі знань і розвитку навичок у роботі над навчальним завданням. Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку зумовлюють педагогів художнього відділення факультету мистецтв до нових розробок навчально-методичного забезпечення навчального процесу.

УДК 373.5.016:73/76(477)

І. О. КРАСЮК,

канд. пед. наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва
КПІ ДВНЗ «КНУ»

СТАН ВИКЛАДАННЯ ОСНОВ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ГРАМОТИ У ВІТЧИЗНЯНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ

У статті розглянуті можливості і перспективи викладання дисциплін образотворчого спрямування в середніх навчальних закладах України. Простежуються взаємозв'язки дисциплін мистецького спрямування та процес формування різносторонньої особистості.

Стан викладання дисциплін естетичного спрямування в системі загальноосвітніх закладах останнім часом значно погіршився. Реформи освіти в Україні, відсутність фахівців у сфері забезпечення викладання образотворчих дисциплін, економічні негаразди та відношення соціуму до мистецтва в цілому залишають бажати кращого. Це пов'язано з низкою причин: зниженням політичної та економічної стабільності, пануванням прагматизму й втратою духовності в суспільстві.

В сучасних умовах реформування освіти радикально змінюється статус і освітні функції і викладача образотворчого мистецтва і предметів естетичного напрямку в загальній середній освіті. Зростають вимоги до фахової компетентності та рівня професіоналізму вчителя. Професійна компетентність, педагогічна культура, емоційно-творчий потенціал вчителя образотворчого мистецтва мають потужний вклад щодо розвитку сучасного суспільства, сприяти адаптації молодих людей до нових соціальних умов [1].

Аналіз останніх досліджень. Проблеми виховної переваги образотворчого мистецтва входять до кола інтересів багатьох науковців. Упродовж XX століття в галузі методології образотворчого мистецтва та його виховних засад широкого розповсюдження набули таких авторів як Н. Ростовцев, Б. Неменський, О. Рудницька, І. Малиніна, Л. Масол та інші., виявляючи величезний потенціал мистецтва у визначенні гармонійних співвідношень людини і навколишнього середовища. Проте в нинішніх геополітичних умовах означена проблема не втрачає актуальності й вимагає нових підходів до її висвітлення

Малювання допомагає дивитися на світ іншими, новими очима, ще сильніше любити природу, людей і тварин. Починаєш ще сильніше все цінувати! Сам же процес малювання викликає чудові позитивні емоції. Людина духовно збагачується і зростає особистісно, розвивається і розкриває свої приховані здібності. Малювати треба, щоб бути щасливим і дарувати світу добро і красу. Кожній людині малювання дає щось своє. Хтось в цьому процесі знаходить заспокоєння і релаксацію, а хтось – насолоду і піднімання настрою. Для третіх — це сенс життя, що доводить застосування арт-терапії для дітей і дорослих. Можна сміливо стверджувати, що малювання допомагає вирішити багато психологічних питань: підвищити самооцінку, прибрати напругу в стосунках (родинних або робочих), позбавити від страхів і так далі. Наприклад, є такий метод Мандала — малювання в крузі (ще його називають цілющим кругом). Малювання — це несвідомий процес і це завжди з'єднання зі своїм «Я», зі своїм потенціалом, який закладений в кожній людині з самого народження. Моя рада: малюйте якомога більше і частіше, визнавайте нові грані свого життя, наповнюйте творчістю щодня! Абсолютно немалюючих людей немає. Є обставини — батьки, вчителі, суспільство, які створюють ситуації «неуспіху». Людина просто починає про себе дуже погано думати. Поза сумнівом, існують талановиті люди, а у всіх інших можливість малювати є, але бажання відбите. На заняття приходять люди, які багато років лише мріяли про живопис, але страх був дуже великий. А на заняттях настає розуміння мистецтва, закоханість в нього. І саме від вчителя та його методології залежить успіх справи. Людина повинна буди всебічно вихована [2].

Головною метою викладання образотворчого мистецтва є розвиток особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва та навколишнього світу, формування здатності до сприймання, розуміння і творення художніх образів, потреб у художньо-творчій самореалізації і духовному самовдосконаленні. Формування духовної культури особистості учня засобами образотворчої грамоти значною мірою покладається на вчителів дисциплін естетичного напрямку, організацію методичної підготовки і саме діяльність яких зорієнтована на розвиток духовного потенціалу учнів, а стан і особливості змісту образотворчої діяльності розкривають широкі можливості для формування саме морально-етичних, духовних цінностей особистості учнів та творчого ставлення до оточуючої дійсності, до вибору майбутньої професії тощо.

Аналіз кадрового забезпечення викладання образотворчого мистецтва в закладах середньої освіти свідчить про те, що переважна кількість учителів професійно некомпетентні, використовують неефективні форми та методи організації навчально-виховного процесу. Викладання образотворчого мистецтва у загальноосвітніх навчальних закладах України з здійснюють вчителі які не мають спеціалізованої фахової підготовки. Робота педагогів-художників спрямована не лише на виконання вимог програми, а й на формування художньо-естетичної культури школярів як невід'ємного чинника цілісної культури особистості. Як особистість багатогранна, цілеспрямована, фахівець займається науковими дослідженнями з питань художньої освіти, нових методик викладання. Людина яка не має права не любити дітей, не займатися активною позашкільною діяльністю і не працювати практично в галузі мистецького напрямку в виборі того чи іншого виду і жанру. Усі вчителі образотворчого мистецтва України своєчасно повинні проходити атестацію і курсове підвищення кваліфікації але не формально.

З метою кращого оволодіння учнями навчальним матеріалом, опанування різноманітних художніх технік виконання робіт вчителі систематично повинні застосовувати на уроках інтерактивний комплекс: демонструвати ілюстративний матеріал і відео фрагменти використання різноманітних художніх технік у процесі пояснення нового матеріалу, використовувати авторські медіа презентації до уроків, педагогічний малюнок на дошці, мольберті, на роботі учнів тощо. В процесі викладання доцільно використовувати конкретні приклади, друковану й саморобну наочність, кращі учнівські роботи, демонструвати необхідні прийоми роботи, завжди залучаючи учнів до співбесіди, використовувати міжпредметні зв'язки з біологією, екологією, літературою, музикою тощо. На кожному уроці педагоги майстерно формують мотивацію навчальної діяльності учнів, зосереджуючи їхню увагу на темі й результаті уроку.

Впроваджуючи нестандартні форми і методи викладання образотворчого мистецтва, вчитель-художник високої категорії здатний підвищити рівень викладання мистецьких дисциплін в системі загальноосвітніх шкіл, розвивати любов до малювання у дітей різних вікових категорій, формувати розуміння в необхідності вивчення мистецьких дисциплін як у адміністрації навчальних закладів так і у батьків.

Загальноосвітня художня підготовка як елемент морально-естетичного виховання учнів виступає чинником формування культури найсильніших людських почуттів – любові, доброти милосердя через сприймання творів мистецтва. розвиває асоціативно-образне та просторове мислення, творчу уяву, зорову пам'ять, художній смак і творчі здібності. Якісний фаховий рівень викладання, формуючи уявлення про сутність, види та жанри образотворчого мистецтва, особливості художньо-образної мови, відповідної термінології, сприяє водночас становленню духовних та моральних ціннісних орієнтирів, інтересів, смаків і потреби в творчості; громадянської свідомості та активної життєвої позиції.

Узагальнюючи сказане, слід зазначити, що головним чинником у вирішенні питань удосконалення стану викладання образотворчого мистецтва (малювання) в загальноосвітніх школах є особистість вчителя-митця – високо кваліфікаційного фахівця, філантропа, з високою життєвою позицією, здатного здійснити аналіз та визначення способів, методів і форм в методології дисциплін естетичного циклу які збережуть образотворчу складову сучасної середньої освіти.

Література

1. Отич О. М. Мистецтво у розвитку індивідуальності педагога: історичний і методологічний аспекти: монографія / [за наук. ред. І. А. Зязюна]. - Чернівці: Зелена Буковина, 2008.- 440 с.
2. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник / О. П. Рудницька. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005.
3. Сєдих С. Інтегрований курс «Мистецтво – один із шляхів формування духовної культури дитини» / С. Сєдих // Початкова школа. – 2003. - № 12. – С. 21-24.

УДК 74.745/749

М. М. КРИЖАНІВСЬКИЙ,

ст. викладач кафедри загально технічних дисциплін і професійного навчання

О. І. ФУРМАН,

ст. викладач кафедри образотворчого мистецтва

КПІ ДВНЗ «КНУ»

МЕТОДИ І ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ЗНАТЬ ТА УМІНЬ У СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ЕЛЕМЕНТІВ ДПМ

У статті подано методи і технології формування художньо-професійних знань та умінь у студентів на заняттях з декоративно-прикладного мистецтва.

Проблема та її зв'язок з науковими та практичними дослідженнями. На початку третього тисячоліття, яке позначене формуванням демократичного суспільства де у сфері пріоритетів центр ваги з матеріальних засобів виробництва перемістився на духовні фактори, унаслідок чого демократичне суспільство повинно стати гуманним і зробити людину щасливою. Безперечні здобутки розвитку українського суспільства не реалізуються внаслідок слабкої освітньої підготовки дітей та молоді в художньо-трудої сфері; унаслідок чого випускники загальноосвітніх шкіл не набувають навичок з основних знань у сфері образотворчої освіти, не оволодівають знаннями, необхідними їм для подальшої художньо-трудої взаємодії в суспільстві і відчують себе невпевненими в подальшій роботі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій; постановка завдання. Проблема формування професійної культури майбутніх фахівців не є новою в наукових дослідженнях. Теоретичні та методологічні аспекти її формування в період підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності розглядаються у працях І.Багаєва, Н. Бакланової, С. Батишева, А. Деркача, Е.Зеєра, Н. Крилової, Н.Кузьміної, В.Сластьоніна та ін. Розглянуто культурологічні основи змісту і технології навчання майбутніх фахівців у вищому навчальному закладі (А. Вербицький, Ю.Громико, І. Ісаєв, В. Ледньов, Н. Нікандров та інші)